

særlige Situationer, men da de foran omtalte Forhold indtraf, maatte denne Vej benyttes, og de midlertidige Forstrækninger gik da over til i Virkeligheden at blive Statens Driftstilskud. Men herved var man i Realiteten ganske kommet bort fra Ordningen med det faste Tilskud og ind i en Ordning, hvorefter Teatret drives ligefrem paa Grundlag af Statskassen, der hvert Aar maa betale, hvad Driften koster, og uden at Udgiften bevilges paa normal Maade, altsaa en Ordning, der er ganske modsat den, man i sin Tid tilsigtede.

De ændrede økonomiske Forhold medførte nødvendigvis Indgreb i Teatrets administrative Selvstyre. I 1921 nedsattes et Spareudvalg, der i sin Betænkning stillede forskellige Forslag om Ændringer og kontrollerende Bestemmelser, der forudsatte en ikke ringe Medvirken fra Ministerens og Ministeriets Side, og vel har man fra Undervisningsministeriet bestræbt sig for mere og mere igen at etablere Teatrets Selvstyre, men det maa staa klart, at dette ikke kan fuldt gennemføres, saalænge Ordningen af det økonomiske Mellemliggende mellem Teatret og Statskassen ikke paany er lagt i fast og tidssvarende Form.

Det, der først og fremmest har været Aarsagen til Systemets Svigten, har altsaa efter Ministeriets Opfattelse været det, at man trods de nye Forhold blev staaende paa den faste Tilskudssum, der var beregnet efter Forholdene i Aarhundredets første Aar; derved berøvede man Systemet dets Virkekraft. Tilskuddet burde have været revideret allerede i 1914. At man under Højkonjunkturerne maatte indrette sig paa ekstraordinær Maade, er derimod naturligt; men nu, da de økonomiske Forhold i det hele skønnes at være kommet i et mere roligt Leje, bør man ikke undlade at foretage de fornødne Ændringer paa dette Punkt, altsaa at fastsætte det faste Tilskud til et Beløb, der svarer til Forholdene i Nutiden.

Men dernæst bør man efter Ministeriets Opfattelse gennemføre visse Ændringer i selve Systemet, som kan være egnede til i endnu højere Grad end Ordningen af 1903—1911 at fæstne Teatrets Selvstyre. Disse Ændringer bør sigte baade paa selve den administrative, organisatoriske Ordning og paa Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af en selvstændig økonomisk Basis for Teatret uden for det aarlige Tilskud.

Den Ordning, Ministeriet med de nævnte Hensyn for Øje foreslaar gennemført, gaar ud paa, at der oprettes en særlig Institu-

tion med egen Kapital, med egen Bestyrelse og med det Formaal at drive det kongelige Teater. Kapitalen tænkes tilvejebragt ved, at der af Statskassen henlægges til Institutionen en Kapital paa 1 Million Kroner. Bestyrelsen er tænkt at skulle have Administrationen af Institutionens Kapital, men ikke Ledelsen af Teatret. Formen for Institutionens Overtagelse af Teatrets Drift skulde være den, at Ministeren for en bestemt Periode ad Gangen overlod Institutionen Brugen af Teatret med alt Tilbehør. Teatret skulde kunstnerisk opfylde de samme Forpligtelser som hidtil og i det hele bevare sin nuværende Retsstilling, ogsaa med Hensyn til Repertoire. Teatret skulde ledes af en af Ministeren ansat Chef, der med Hensyn til den kunstneriske Ledelse maa have fuld Myndighed og fuldt Ansvar. Chefen skal ogsaa have Myndigheden og Ansvaret med Hensyn til den økonomiske Side af Teaterdriften, men i denne Henseende tænkes der dog gjort nogen Begrænsning i hans Myndighed, idet det paalægges Institutionens Bestyrelse at fungere som Kontrolkomité, væsentlig med Henblik paa Institutionens Kapital. Af denne er det Tanken at lade en vis Del være til Teatrets Raadighed som Driftskapital, medens Chefen ikke maa disponere over Resten uden Bestyrelsens Samtykke, hvorfor Bestyrelsen ogsaa skal føre et vist Tilsyn med Teatrets Økonomi. Statens aarlige Tilskud er, bortset fra det første Aar, tænkt sat til højst 750 000 Kr. Eventuelt Overskud tillægges Kapitalen, dog at en Del tænkes anvendt til Fordel for Personalet.

Med Hensyn til Enkeltheder i Forslaget bemærkes følgende:

I § 1 gives Bestemmelsen om Opretelse af Institutionen „Dobbeltscenen“ og Henlæggelse dertil af en Kapital paa 1 Million Kroner, og det udtales udtrykkelig, at Institutionens Formaal er at drive det kgl. Teaters 2 Scener med alle 3 Kunstarter. Det fastslaaes endvidere, at Institutionen udgør et selvstændigt Retssubjekt, der ikke ved sine Dispositioner kan paadrage Statskassen nogen økonomisk Forpligtelse.

§ 2 giver Reglerne om Sammensætning af Institutionens Bestyrelse, der administrerer Kapitalen og fungerer som Kontrolkomité over for Teatrets Drift. Bestyrelsen skal efter Forslaget bestaa af 3 Medlemmer, der beskikkes af Ministeren. Ministeren udnævner Udvalgets Formand og fastsætter Medlemmernes Honorar. Det